

Orienta't

Neurolèptics
Típics:

HALOPERIDOL
CLORPROMAZINA
LEVOMEPRIMAZINA

Guia de suport i orientació per a pares i/o tutors¹

¹Aquesta informació és orientativa i en cap cas substitueix al prospecte del fàrmac.

www.orientat.org

INDICACIONS

- Episodis psicòtics aguts
- Esquizofrènia.
- Estats psicòtics Aguts i Crònics (deliri crònic, deliri paranoide o esquizofrènic)
- Trastorn bipolar
- Agitació psicomotriu de qualsevol etiologia (estats maníacs, delírium trèmens, etc.)
- Moviments anòmals: Tics motors i verbals, tartamudesa, síndrome de Gilles de la Tourette, corea)
- Vòmits d'origen central o perifèric, persistents.
- Premedicació i còctels anestèsics

DOSI I FORMA D'ADMINISTRACIÓ

- **Clorpromazina:** 0,5-1 mg/kg/dia en 3-4 dosis.
Dosi màxima: 200-300 mg/dia.
- **Levomepromazina (sinogán):** 0,25 mg/kg/d en 2-3 dosis.
Dosi màxima 40 mg/dia).
- **Haloperidol:** 0,05-0,15 mg/kg/d en 2-3 dosis.
- Depèn del fàrmac, de l'edat del pacient i de la patologia de base.
- Via oral.
- Es poden prendre abans o després dels menjars.

EFFECTES SECUNDARIS

Aquests medicaments poden tenir alguns dels efectes secundaris que a continuació detalllem, cal tenir en compte que alguns són alarmants però no greus i uns altres cal mantenir-los sota vigilància mèdica amb controls periòdics dels paràmetres alterats.

- **Síntomes extrapiramidals:** tremolor, rigidesa muscular (de qualsevol múscul, fins i tot llengua), moviments anormals, cames inquietes, crisis oculogires...
- **Síndrome metabòlica:** augment de pes i/o de l'apetit, elevació dels nivells de lípids i glucèmia plasmàtica.
- **Efectes endocrinològics:** augment de la prolactina. Augment de la grandària del pit i/o galactorrea.
- **Efectes cardiològics:** alteracions de l'electrocardiograma (en adolescents sol ser poc significatiu).
- **Alteracions de l'hemograma (cèl·lules en la sang):** disfunció en glòbuls blancs i plaquetes.
- **Síndrome colinèrgic:** visió borrosa, sequedat bucal, restrenyiment, tremolor, enrampades, disfuncions sexuals.

Altres efectes secundaris: somnolència, dolor abdominal (desapareix als dos o tres dies), augment de las transaminases (indica la funció del fetge), convulsions, síndrome neurolèptic maligne (rar però molt greu, requereix ingrés hospitalari).

PRECAUCIONS

No fer servir maquinària pesada o vehicles sense consultar-ho. Acudir immediatament al servei d'urgències més proper si apareix:

- **Síndrome neurolèptic maligne:** després de 3 dies de l'inici del tractament: febre elevada que no baixa amb antitèrmics i rigidesa muscular. Amb o sense afectació del nivell de consciència. En ocasions el quadre s'acompanya d'acceleració del ritme respiratori, de la freqüència cardíaca, sudoració, pal·lidesa cutània, incontinència d'esfínters, etc.
- **Distonia cervical i/o lingual** (rigidesa muscular extrema), pel risc d'asfíxia.
- **Signes de tromboembolisme venós** (clorpromazina, levomepromazina): dolor intens i augment de temperatura en alguna extremitat, d'instauració brusca. Dificultat respiratòria d'instauració brusca, acompanyada de dolor toràcic. Síntomes neurològics nous i d'instauració brusca.

Acudir al metge si apareixen signes suggeridors d'infecció (per descartar alteració en glòbuls blancs).

CONTRAINDICACIONS I ADVERTENCIES

- **Absolutes:** hipersensibilitat al fàrmac, estats comatosos, concomitància amb alcohol; a més, clorpromazina i levomepromazina, risc d'hipertensió ocular, risc de retenció urinària; la clorpromazina està contraindicada en nens menors de 1 any d'edat, així com en associació amb guanetidina (fàrmac utilitzat per a la hipertensió arterial), sultoprida i liti; la levomepromacina està contraindicada en casos d'antecedents d'agranulocitosi o porfíria.
- **Relatives:** insuficiència hepàtica, insuficiència renal, epilèpsia, malaltia cardíaca; haloperidol: prudència en estats depressius o en hipertiroidisme.

Informi el seu metge si està embarassada o en període de lactància.

MATERIAL DE CONSULTA

Links d'interès:

1. Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios (AEMPS). <http://www.aemps.gob.es/cima/fichasTecnicas.do?metodo=detalleForm>
2. Medline Plus. Servicio de Biblioteca Nacional de Medicina de EE.UU. <http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/spanish/druginformation.html>
3. Vademecum Internacional. <http://vademecum.es>

Farmacología especializada:

4. Sthal , S. "Manual de Psicofarmacología", Ed. 2008.
5. Stahl, SM (2009). Psicofarmacología esencial. Guía del prescriptor (3ª ed.). Aulamédica.
6. Soutullo C, Guía esencial de Psicofarmacología del Niño y del Adolescente (2011). Ed. Paramericana.

PREGUNTES FREQUENTS

1. Com actuen aquests fàrmacs?

Exerceixen un efecte mixt, sobre diferents neurotransmissors cerebrals, entre ells dopamina, catecolamines, histamina, acetilcolina...Com a resultat aconseguen equilibrar el funcionament dels circuits implicats en la gènesi de la simptomatologia psicòtica, a dosis plenes, o en el control d'impulsos, inquietud i irritabilitat, a dosis menors.

2. Quant triguen a fer efecte?

Pocs dies. Alguns efectes apareixen ja després de la primera presa.

3. Hauré de prendre-ho tota la vida?

La durada del tractament dependrà de cada cas, del símptoma a tractar i de l'evolució. Per exemple, en el cas que pateixi un trastorn de conducta o d'irritabilitat secundària a trastorn generalitzat de desenvolupament la durada del tractament dependrà de l'evolució de la clínica i no hi ha una durada mínima. Però en el cas de l'esquizofrènia o del trastorn bipolar en fase maníaca, el tractament ha de prendre's diàriament almenys durant 6-12 mesos.

4. Canviarà la meua manera de pensar? *En qualsevol cas aquesta medicació l'ajudarà a recuperar la seva manera de pensar.*

5. Generen dependència? Enganxen?

No és realment dependència física, encara que sí que s'observa un efecte d'"acomodació" a la dosi, amb el pas del temps.

6. Què passa si m'oblido de prendre una dosi? *Prengui-la al més aviat possible, però no doble dosi. Si està prop de la següent dosi, prengui la que li toca i no prengui la que se li ha oblidat.*

7. Què passa si prenc més dosi del compte?

Acudir al metge o consultar els serveis d'urgències de l'hospital general més proper. També pot consultar amb un Servei d'Informació Toxicològica, telèfon 915620420, o bé al Servei de Farmacologia Clínica, Vall d'Hebron Hospitals (tel. 934283029 i 934283176 (exteriors) 2733 i 2739 interiors. FAX: 934894109).

8. Puc deixar de prendre aquesta medicació sense consultar?

No és recomanable, el risc de recaiguda en aquests casos és elevat.

9. I si observem un efecte secundari dels anteriorment citats, què fem? Tindrà aquest efecte o símptoma per sempre? *Aquests efectes secundaris desapareixen amb la retirada del fàrmac o si se'n disminueix la dosi.*

10. Puc donar al meu fill alguna cosa per al mal de cap, un ibuprofeno o un paracetamol, per exemple?

Ha de consultar abans amb el seu pediatre o psiquiatre.

Realitzat per l'equip de psiquiatres de la Fundació Orienta.